

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJK PARLEMENT**

GEWONE ZITTING 2013-2014

13 MAART 2014

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

ertoe strekkende de lokale besturen aan te sporen om te ijveren voor en deel te nemen aan de sensibiliseringscampagnes voor orgaandonatie

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met de Lokale Besturen en de Agglomeratiebevoegdheden

door de heer Charles PICQUÉ (F)

**PARLEMENT DE LA RÉGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2013-2014

13 MARS 2014

PROPOSITION DE RÉSOLUTION

visant à encourager les pouvoirs locaux à promouvoir et à participer aux opérations de sensibilisation au don d'organes

RAPPORT

fait au nom de la commission des Affaires intérieures, chargée des Pouvoirs locaux et des Compétences d'agglomération

par M. Charles PICQUÉ (F)

Aan de werkzaamheden van de commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Jamal Ikazban, Emir Kir, Charles Picqué, mevr. Anne Dirix, de heer Vincent Lurquin, mevr. Barbara Trachte, de heer Philippe Pivin, mevr. Isabelle Molenberg, mevr. Martine Payfa, de heren Ahmed El Khannouss, René Coppens, mevr. Sophie Brouhon, de heer Walter Vandenbossche.

Plaatsvervangers : de heren Eric Tomas, Michel Colson.

Andere leden : de heren Mohamed Azzouzi, Benoît Cerexhe, Philippe Close, Emmanuel De Bock, Serge de Patoul, André du Bus de Warnaffe, mevr. Gisèle Mandaila, mevr. Caroline Persoons.

Zie :

Stuk van het Parlement :

A-365/1 – 2012/2013 : Voorstel van resolutie.

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : MM. Jamal Ikazban, Emir Kir, Charles Picqué, Mme Anne Dirix, M. Vincent Lurquin, Mme Barbara Trachte, M. Philippe Pivin, Mmes Isabelle Molenberg, Martine Payfa, MM. Ahmed El Khannouss, René Coppens, Mme Sophie Brouhon, M. Walter Vandenbossche.

Membres suppléants : MM. Eric Tomas, Michel Colson.

Autres membres : MM. Mohamed Azzouzi, Benoît Cerexhe, Philippe Close, Emmanuel De Bock, Serge de Patoul, André du Bus de Warnaffe, Mmes Gisèle Mandaila, Caroline Persoons.

Voir :

Document du Parlement :

A-365/1 – 2012/2013 : Proposition de résolution.

I. Inleidende uiteenzetting van de heer André du Bus de Warnaffe, mede-indiener van het voorstel van resolutie

De heer André du Bus de Warnaffe herinnert eraan dat, in België, de wetgeving op orgaandonatie berust op het vermoeden van of op impliciete toestemming. Elke Belgische burger of elke persoon die zijn woonplaats sinds meer dan zes maanden in België heeft, is een potentiel orgaandonor. Dat principe, ook “opting-out” genoemd, geeft elk persoon tijdens zijn leven een dubbele keuze: zich verzetten tegen of duidelijk instemmen met orgaandonatie via het Rijksregister.

De geneesheer mag evenwel niet tot wegneming overgaan:

- 1° wanneer verzet is uitgedrukt op de door de Koning geregelde wijze;
- 2° wanneer door de donor verzet is uitgedrukt op een andere wijze en voor zover aan de geneesheer daarvan kennis is gegeven.

Een uitdrukkelijke verklaring van de orgaandonor biedt de mogelijkheid om die opzoeken te vermijden en het wegnemen van gezonde organen en dito weefsel zo snel mogelijk te laten geschieden, waardoor de transplantatie een zo groot mogelijke kans op slagen heeft.

Een heel groot aantal mensen wacht op transplantatie. En alhoewel België een van de hoogste transplantatiegraden in de wereld heeft, zijn 120 van de patiënten op de orgaantransplantatiewachtlijst in 2011 overleden.

Het is dus belangrijk de burgers te sensibiliseren en tijdens hun leven hun belangstelling te wekken voor orgaandonatie. Elke persoon die zich explicet donor verklaart op het gemeentehuis wordt dat, wat elke opzoeking van een verzetverklaring bij zijn overlijden voorkomt.

Dit voorstel van resolutie verzoekt de minister bevoegd voor de lokale besturen om de gemeenten te vragen om tijdens daarvoor geschikte dagen (wijkfeesten, erfgoeddagen, sportmanifestaties, verkiezingen, enz.) aanwezig te zijn of een deel van het bestuur en de gedecentraliseerde punten open te stellen om aldus het publiek de mogelijkheid te bieden te beschikken over het formulier voor orgaandonatie en daar indien mogelijk op in te gaan.

Die stap naar de burger toe, die in Wallonië al verschillende jaren geschiedt, heeft zijn nut al bewezen: het aantal personen dat explicet gekozen heeft voor “opting-in” is aldus aanzienlijk toegenomen sedert de inwerkingtreding van die regeling.

I. Exposé introductif de M. André du Bus de Warnaffe, coauteur de la proposition de résolution

M. André du Bus de Warnaffe rappelle que la législation belge sur le don d'organes repose sur le consentement présumé ou implicite. Tout citoyen belge ou toute personne domiciliée en Belgique depuis plus de 6 mois est un donneur d'organes potentiel. Ce principe, appelé aussi « opting-out », donne une double possibilité à tout individu de son vivant : celle de s'opposer ou d'affirmer sa volonté indiscutable quant au don d'organes via le Registre national.

Le médecin qui prend en charge le défunt ne peut toutefois procéder au prélèvement :

- 1° lorsqu'une opposition a été exprimée selon le mode organisé par le Roi ;
- 2° lorsqu'une opposition a été exprimée par le donneur selon un autre mode et pour autant qu'elle ait été communiquée au médecin.

Une déclaration expresse de donneur d'organes permet d'éviter ces recherches et d'assurer le prélèvement des organes et des tissus sains dans les meilleurs délais, conférant de ce fait à la transplantation de meilleures chances de réussite.

Le nombre de personnes en attente de greffe est très important. Bien que la Belgique présente l'un des plus haut taux de transplantation dans le monde, 120 patients sur liste d'attente d'organe(s) sont ainsi décédés en 2011.

Il est donc important de sensibiliser les citoyens quant à l'intérêt de manifester, de leur vivant, leur volonté par rapport au don d'organes. Tout individu qui se déclare explicitement donneur à la maison communale le devient purement et simplement, ce qui évite toute recherche d'une déclaration d'opposition lors de son décès.

La présente résolution demande au ministre en charge des pouvoirs locaux d'inviter les communes à prévoir une présence communale ou à ouvrir une partie de l'administration et des antennes décentralisées lors des journées mobilisatrices (fêtes de quartiers, journée du patrimoine, journées sportives, élections, etc.), et ce afin de permettre au public de disposer du formulaire relatif au don d'organes et si possible de l'y rentrer.

Cette démarche citoyenne, qui est d'application en Wallonie depuis plusieurs années, a déjà fait ses preuves ; le nombre de personnes qui ont explicitement choisi l'opting-in a ainsi considérablement augmenté depuis l'entrée en vigueur de ce dispositif.

II. Algemene bespreking

Mevrouw Sophie Brouhon geeft de heer André du Bus de Warnaffe volkomen gelijk. Orgaandonatie is een heel belangrijke kwestie. Ondanks de impliciete instemmingprocedure, sterven thans nog altijd te veel mensen omdat ze geen transplantatie konden krijgen. Orgaandonatie is een fantastisch geschenk. Het is leven geven. Het is een heel mooi gebaar voor degenen die ontvangen, maar het is een nog mooier gebaar vanwege degene die geeft, vanwege de familie van de overledene die toestemming geeft en die aldus een andere persoon de mogelijkheid biedt om voort te leven. Het fonds Carine Vyghen voor orgaandonatie, dat een bronzen Zinneke heeft ontvangen, heeft met “De Touwgroepen van de Solidariteit” bewezen hoe nuttig en nobel dat gebaar wel is.

De volksvertegenwoordiger betreurt dan ook dat dit voorstel van resolutie in de praktijk gereduceerd wordt tot een ordinaire verkiezingsstunt, waarbij meer gezocht wordt naar publiciteit dan naar consensus. Waarom heeft de heer Jacques Brotchi, die al jaren werkt rond die kwestie, de tekst niet medeondertekend? Waarom weigert het bureau van het Parlement al twee jaar om deel te nemen aan promotiecampagnes voor orgaandonatie, wat het wel doet voor bloeddonatie? Ziedaar een eerste stap om de ideeën die worden verdedigd concreet gestalte te geven.

De indieners van het voorstel van resolutie geven een actieve rol aan de gemeenten, wat doet denken dat de goede bedoelingen verwacht worden van de andere gezagheuvels. Waarom ook niet de gewestelijke besturen openstellen tijdens gewestelijke evenementen om de bevolking te sensibiliseren voor de problematiek?

Ondanks al die punten van kritiek, vindt de volksvertegenwoordiger orgaandonatie een te belangrijke kwestie om deze regelgeving niet bij eenparigheid aan te nemen. Zij betreurt evenwel dat de tekst meer een symbolische geste is en goede bedoelingen inhoudt dan concrete maatregelen naar voren schuift.

De heer Philippe Pivin is het eens met mevrouw Brouhon en deelt de negatieve kritiek. Waarom hebben de oppositiepartijen dit voorstel van resolutie niet gesteund?

De volksvertegenwoordiger wijst er trouwens op dat de gemeente Koekelberg al een loket heeft voor de burgers die zich orgaandonor willen verklaren, en dat daar brochures en documentatie over de kwestie beschikbaar zijn.

De heer André du Bus de Warnaffe heeft er geen enkel bezwaar tegen dat de oppositie dit voorstel van resolutie medeondertekend.

II. Discussion générale

Mme Sophie Brouhon donne entièrement raison à M. André du Bus de Warnaffe : le don d'organes est une question très importante. Malgré la procédure de consentement implicite, trop de personnes décèdent encore aujourd'hui faute d'avoir pu être transplantées. Le don d'organes est un cadeau magnifique. C'est le don de la vie. C'est très beau pour celui qui le reçoit, mais c'est encore plus beau pour celui qui le donne, pour la famille du défunt qui l'autorise, permettant en quelque sorte à une vie de se poursuivre. Le fonds Carine Vyghen pour le don d'organes, qui a reçu un Zinneke de bronze, a encore récemment démontré avec « Les Cordées de la Solidarité » l'utilité et la noblesse de ce geste.

La députée regrette donc que cette proposition de résolution soit pratiquement réduite à un vulgaire acte de campagne électorale, qui cherche plus la publicité que le consensus. Pourquoi le député Jacques Brotchi qui travaille depuis des années sur cette question ne figure-t-il pas parmi les signataires de ce texte ? Pourquoi le bureau du Parlement refuse-t-il depuis deux ans de participer à des campagnes de promotion du don d'organes, comme il le fait pour le don de sang ? Voilà un premier acte concret pour mettre en pratique les idées défendues.

Les auteurs de la proposition de résolution confient un rôle actif aux communes, ce qui laisse à penser que les bonnes intentions sont réservées aux autres niveaux de pouvoir. Pourquoi ne pas aussi ouvrir les administrations régionales lors des événements régionaux afin de sensibiliser la population à cette problématique ?

Malgré ces regrets, la députée trouve que le don d'organes est un sujet trop important que pour ne pas adopter cette législation à l'unanimité. Elle déplore toutefois que ce texte relève plus de la symbolique et des bonnes intentions que de mesures concrètes.

M. Philippe Pivin souscrit aux propos de Mme Brouhon et partage ses regrets. Pourquoi les partis de l'opposition n'ont-ils pas été associés à cette proposition de résolution ?

Le député signale d'ailleurs que la commune de Koekelberg dispose déjà d'un guichet réservé aux citoyens qui souhaitent se déclarer donneurs d'organes, avec des brochures et de la documentation sur le sujet.

M. André du Bus de Warnaffe n'a aucune objection à ce que l'opposition cosigne cette proposition de résolution.

De voorzitster zegt dat, met instemming van de indieners van het voorstel, de volgende personen het voorstel medeondertekenen: de heer Philippe Pivin, mevrouw Martine Payfa en mevrouw Sophie Brouhon.

III. Besprekking van de consideransen en de streepjes van het verzoekend gedeelte en stemmingen

Consideransen

De consideransen lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

De consideransen worden aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Streepjes van het verzoekend gedeelte

De streepjes van het verzoekend gedeelte lokken geen enkele commentaar uit.

Stemmingen

De streepjes van het verzoekend gedeelte worden aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

IV. Stemming over het geheel

Het voorstel van resolutie wordt in zijn geheel aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

– *Vertrouwen wordt geschenken aan de rapporteur voor het opstellen van het verslag.*

De Rapporteur,

Charles PICQUÉ

De Voorzitster,

Martine PAYFA

La présidente acte, avec l'accord des auteurs de la proposition, l'ajout des codéposants suivants : M. Philippe Pivin, Mmes Marine Payfa et Sophie Brouhon.

III. Discussion des considérants et des tirets du dispositif et votes

Considérants

Les considérants ne suscitent aucun commentaire.

Votes

Les considérants sont adoptés à l'unanimité des 13 membres présents.

Tirets du dispositif

Les tirets du dispositif ne suscitent aucun commentaire.

Votes

Les tirets du dispositif sont adoptés à l'unanimité des 13 membres présents.

IV. Vote sur l'ensemble

L'ensemble de la proposition de résolution est adopté à l'unanimité des 13 membres présents.

– *Confiance est faite au rapporteur pour la rédaction du rapport.*

Le Rapporteur;

La Présidente,

Charles PICQUÉ

Martine PAYFA